

حفظ و حراست کانون خانواده

بقلم : دکتر محمد غفرانی
اسعاد دانشگاه

ابغض الحلال الى الله الطلاق

حربه و عامل تهدید مذموم شناخته است ولی متأسفانه طلاق در جامعه امروز بصورت یک بیماری ورویدادی آسف انگیز متجلی گردیده و اکثر خانواده‌ها را از این خطر خانمانسوز نگران ساخته است آری طلاق از نظر شارع اسلام وسیله درمان است نه عامل بیماری یعنی بدبختی و نابسامانی افراد خانواده بویژه فرزندان معصوم و نونهالان بی‌گناه که به مهر و عاطفه مادری و محبت و سرپرستی پدر نیاز مبرم دارند و تأمین عاطفه که از مهمترین عوامل رشد نفسانی کودک است بنا به گفته کلیه کارشناسان خانواده و دانشمندان روانشناسی جز در سایه مهر و عطفوت مادر و پدر میسر نخواهد شد و نکته جالب توجه آنکه اسلام با تجویز طلاق راه بازگشت به کانون مشترک زندگی مسدود نکرده است و طلاق رجعی خود مؤید این نظریه حکیمانه است چه انسانی در هر سطحی که باشد از حب و بغض، و خواسته‌های فردی بدور نیست هر چند موجه تلقی شود و اسلام با سلاحتی تمامه و بغض و با توجه به حالات نفسانی مختلف مردم در آن صدد است که حس

اسلام برای حفظ و حراست کانون خانواده اهمیت خاص قائل است، کلیه دستورات زناشویی و همسرگزینی در جهت تحکیم بخشیدن روابط خانوادگی تشریح گردیده تا افراد خانواده در محیطی گرم و دور از هرگونه اختلاف بتوانند به وظائف محوله خود با صمیمیت و علاقه در چهارچوب مسئولیت مشترک عمل نمایند چه تأمین سعادت و کامیابی افراد خانواده خوشبختی و کامرانی جامعه را بدنبال می‌آورد، و بهمین منظور اسلام با هرگونه عامل ضعف روابط خانوادگی و یا از هم گسستن شیرازه کانون خانواده بشدت مبارزه می‌کند و در عین حال با توجه به اصول آزادی و احترام به شخصیت فرد اعم از مردوزن طلاق و یا جدائی بین دو همسر را تجویز کرده است و معدلک بمقتضای مفاد حدیث شریف نبوی که در صدر مقال آوردیم، طلاق از نظر اسلام هر چند عملی مشروع تلقی گردیده ولی در عین حال از دید شارع اسلام زشتترین و ناروا ترین اقدام و رفتار شناخته شده است و بعبارت دیگر طلاق و جدائی را بعنوان بکاربردن

قائل نگردیده و حتی مجرد دیدار و ملاقات مجدد مرد با همسر مطلق خود که حاکی از ندامت باشد می تواند برقطع روابط همسری خطبطلان کشیده و آن دورا به زندگی مشترک توأم با روح احترام متقابل برگرداند و از رسول گرامسی روایت شده است «تزوجوا ولا تطلقوا فان الطلاق یهترمنه عرش الرحمن» همسر برگزینید و زنهار از طلاق و جدائی که عرش خداوند را بلرزه درآورد و این تعبیر کنایه از زشتی طلاق است ، البته ناگفته نماند که مسأله تنظیم نسل که باصطلاح از مسائل داغ روز جوامع بشری

مسئولیت مشترک را در زن و مرد بیدار و تقویت کند و از طریق موازین شرعی که باز جنبه احترام به فرد کاسلا مرعی می باشد حتی المقدور از هم پاشیدگی کانون خانواده جلوگیری کند ، از اینجهت مرد را به بردباری و تحمل و زن را به وفاداری و تبعیت از خواسته های معقول و مشروع مرد ترغیب و تشویق مینماید و بازگشت به کانون گرم خانواده را عملی شایسته معرفی می کند که چون پرستش ایزدی مستوجب پاداش نیکو است و درمورد بازگشت یا باصطلاح رجوع هیچگونه شرطی که احتمالا مانعی ایجاد کند

از این نظر امری مستحسن است و بدین بهانه از تشکیل خانواده سربازند برحذر داشت زیرا ادامه زندگی انفرادی یعنی نابودی خانواده و نابودی خانوادگی با نابودی جامعه است و از طرف دیگر اسلام تنظیم نسل را پیش‌بینی نموده و راه‌حلهای مشروع برای آن ارائه داده است که بحث

پیرامون آن خود نیاز به گفتاری دیگر دارد بهر حال باید با هرگونه موانع که غالب آنها جنبه مادی دارد مبارزه شود تا جوانان به تشکیل کانون خانواده روی آورند تا جامعه از انحرافات اخلاقی و دیگر مفاسد اجتماعی برهد و نکته دیگری که تذکر آن ضروری است احترام به موقعیت زن در کانون زناشویی از نظر اسلام است و مردی که به طلاق مبادرت کند بر زبان رسول خدا نفرین شده است حضرت خاتم النبیین (ص) می‌فرماید «لعن الله کل ذواق مطلق» لعنت خدا بر مرد طلاق دهنده هوس‌باز و باز در حدیثی دیگر فرماید «ما زال جبریل یوصیانی بالمرأة حتی ظننت أنه لا ینبغی طلاقها الا من فاحشته مسیئة» جبرئیل آنقدر دربارهٔ همسر - زن - بمن توصیه کرد که گمان بردم زن را نمی‌توان طلاق داد مگر از وی آشکارا رفتاری ناشایست و غیر مشروع سرزند از این حدیث می‌توان پی برد که اسلام تا چه اندازه به کانون خانواده

علاقتمند است و طلاق و جدائی را که منجر به ازهم پاشیدگی افراد خانواده می‌گردد زشت و ناپسند می‌شمرد و نیز حدیث دیگری از آنحضرت روایت شده است که زن را از تقاضای طلاق بدون مجوز شرعی و اخلاقی نهی و منع می‌نماید ، حضرت می‌فرماید «ایما امرأة سألت زوجها الطلاق فی غیر ما بأس فحرام علیها راحة الجنة» هرزنی که از

است یا تشویق و ترغیب به ازدواج هیچگونه منافات و مبیاحت ندارد چه تنظیم نسل خود مستلزم تشویق به ازدواج است و بنابراین باید جوانان را از توهم اینکه ترک ازدواج

همسر خود بدون مجوز معقول تقاضای طلاق کند از مواهب بهشت محروم خواهد شد. بنابراین آنچه معروض افتاد سلامتی افراد خانواده و تأمین عوامل رفاه و آسایش برای آنان مرهون داشتن محیط آرام توأم با روح و نام و تعاون مشترک می‌باشد و باید خانواده‌ها

تعلیمات حکیمانه اسلام را درمورد تقویت پیوند مقدس زناشویی بکار بندند و نسبت به مسائل خانواده توجه بیشتری ازخودنشان دهند و دربرابر مشکلات خانواده بی‌تفاوت نباشند، و بدون بررسی و مذاقّه در علل نارسائیهای خانواده‌شانه از زیر بار مسئولیت خالی نکنند و دیگران را تنها مسئول این

عوامل نیندازند، و همانگونه که بارها درعرائض گذشته تذکر دادم پدران و مادران باید قبل از هرکس به مسائل خانواده توجه کنند و خواسته‌های جگرگوشگان خود را دور از هرگونه کوتاه‌بینی یا تعصب و خود - خواهی مورد بررسی و مطالعه قرار دهند

و بحکم حدیث شریف (کلکم راع و کلکم مسئول عن رعیتة) حس مسئولیت را درآنان بوجود آورند باین امید که افراد خانواده همه باهم کشتی‌زندگی را به ساحل کامیابی و کسارتی هدایت کنند و تا آنجا که ممکن و مقدور است ازفداکاری و تعاون و همکاری

ضایقه و دریغ نمایند همه با روح سازندگی و امید بفرمای بهتر بکوشند تا شاهد موفقیت و پیروزی را درآغوش گیرند چه راهنمایی به از قرآن کریم و چه دستوری به از دستور نبی اکرم. زهی به آن مردمی که منبع الهام بخش قرآن را چون چراغ هدایت فراراه خود

قرار دهند « ومن لم يجعل الله له نوراً فما له من نور» (۱)

۱ - سورة النور، آیه ۴